

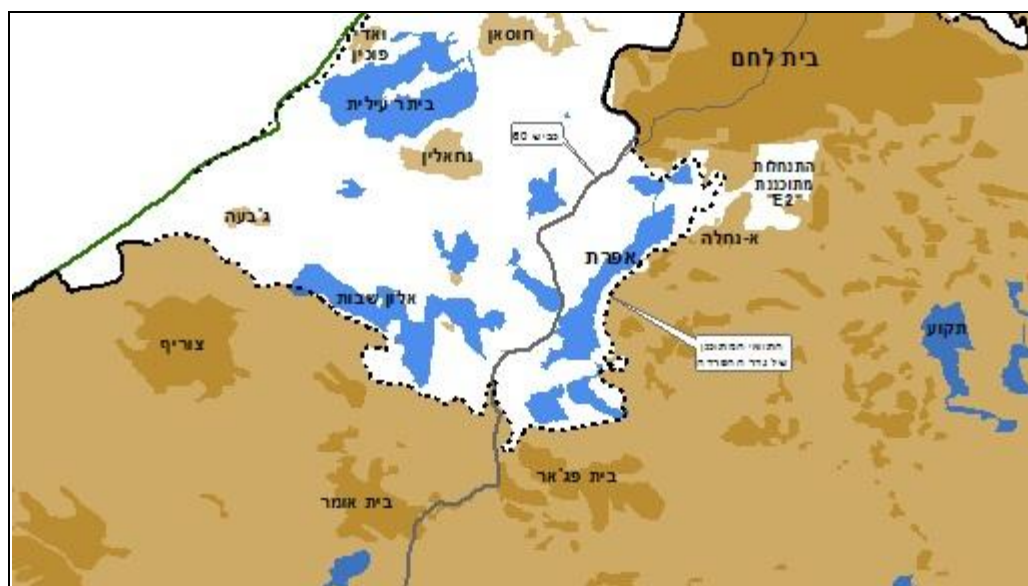
ההתנחלות החדשה ב-E2 (נחלה) – איום משמעותי על פתרון שתי המדינות

עדכון על E2 – יולי 2014

הוכן ע"י "שלום עכשיו", "כרם נבות", "לוחמים לשלום"

הקמת התנחלות חדשה מדרום לבית לחם

בימים אלה הולכת ומתקדמת הקמתה של התנחלות חדשה בסמוך לכפר הפלסטיני נחלה, מדרום לבית לחם ומזרחית להתנחלות אפרת. הקמת התנחלות חדשה זו היא בעלת השלכות הרסניות לגבי הסיכוי לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני על בסיס שתי מדינות. הקמת ההתנחלות תבטר את הגדה המערבית ותפגע קשות בסיכוי לשלום (בדומה לתכנית "E1", מזרחית לירושלים), ולכן אנו מכנים את התכנית E2 (המתנחלים מכנים את המקום "גבעת עיטס"). התוכנית במקום היא לבנות 2,500 יחידות דיור על כ-1,700 דונם.

- **ההשתלטות על הקרקע: רישום לטובת חברת הימנותא** - בשנות 1979 ו-1990, בהליך מזורז ומעורר חשדות, נרשמו כ-309 דונם מהשטח על שם חברת הימנותא השייכת לקרן הקיימת לישראל.
- **ההשתלטות על הקרקע: "הכרזה" על אדמות מדינה** – עוד כ-1,341 דונם מקרקעות E2 הוכרזו ב-2004 כ"אדמות מדינה" וצורפו לתחום השיפוט של ההתנחלות אפרת. בעלי הקרקע הפלסטינים ערערו על ההכרזה, ובג"צ (בג"צ 2676/09) צפוי לדחות בקרוב את הערעור. מרגע שבג"צ יאשר את מעמד הקרקע, ממשלת ישראל תוכל לקדם את תכנית הבנייה במוסדות התכנון, ועם אישור התכנית, להתחיל את הבנייה בשטח.
- **"חווה חקלאית"**: בסוף שנת 2011, אישר שר הביטחון אהוד ברק להקים חווה חקלאית באדמות הרשומות על שם הימנותא. בחודש אוקטובר 2013 הקימו מתנחלים במקום נקודת התנחלות

חדשה אשר מוחזקת על ידי מספר צעירים ומאובטחת על ידי הצבא. לפני שבועות אחדים (3.7.2014) פרצו המתנחלים באישון לילה תוך ניצול האווירה התקשורתית שנוצרה בעקבות מציאת גופות 3 הנערים החטופים, דרך חדשה (תוך כדי הפרת צו ביניים של בג"צ שאוסר על כל עבודות במקום), שמאפשרת גישה נוחה ופיתוח של המאחז. עד אז עשו מתנחלי המקום, בלא התערבות הרשויות, שימוש בלתי חוקי בדרכים אחרות החוצות קרקעות בבעלות פלסטינית פרטית.

- **"חוה חקלאית" היא למעשה התנחלות חדשה** – "חוות חקלאיות" מהוות בסיס להקמה של התנחלות. תחילה מעבדים את אדמת החווה, ולאחר מכן בונים מבנים זמניים ולבסוף נבנית במקום שכונה. כך מאחזים קטנים התפתחו בדיעבד לשכונות גדולות. לשם הקמתה של "חוה" זו ומספר "חוות" נוספות המוקמות בימים אלו ממש, במקומות שונים ברחבי הגדה המערבית ("שחרית" ממערב לאריאל, חווה חדשה מדרום למעלה עמוס), המפקד הצבאי חתם ב-29.3.2012, על צו צבאי מיוחד¹, המאפשר הקמת "חוות חקלאיות" תוך עקיפת הליך התכנון הסטנדרטי. ברור אם כן, שהקמת "חוות חקלאיות" בגדה המערבית, הופכת להיות אמצעי נוסף שבאמצעותו ישראל מאפשרת למתנחלים להרחיב ולחזק את שליטתם בקרקעות הגדה.
- יש לציין שההתנחלות המתוכננת החדשה E2 נמצאת מזרחית לגדר ההפרדה, ומפרה התחייבות ישראל לא לבנות התנחלויות חדשות.
- **פגיעה קשה בפתרון של שתי מדינות** – למשרד השיכון יש תכנית עקרונית (שעדיין לא אושרה) להקמת 2,500 יח"ד כהרחבה להתנחלות אפרת, אשר מתוכנן אמורות להבנות כ-840 יח"ד, בשלב ראשון, באותו מקום בו הוקמה "החוה החקלאית"². המשמעות עלולה להיות מכת מחץ לפתרון של שתי מדינות לשני עמים: E2 תחסום את בית לחם מדרום ותמנע את ההתפתחות של העיר בכיוון היחיד שנותר שלא נחסם על ידי התנחלות או כבישים עוקפים ישראלים.
- ניסיון לספח לישראל את ההתנחלויות אפרת ו-E2 יבטר את הגדה המערבית (בדומה לתכנית ב-E1), ויחתוך את הכביש הראשי (כביש 60) שמחבר בין דרום הגדה לבין בית לחם.
- יש לציין כי קיימת תוכנית שהמתנחלים ניסו בעבר לממשה בלא הצלחה מלאה (במהלך שנת 2002), לחבר את E2 להתנחלות תקוע ממזרח לה, במטרה לחתוך את הרצף שבין בית לחם והכפרים מדרום לה (מעסרה, ג'ורת א-שמעה, ואדי ניס וואדי רחאל).

1 תקנות תכנון ערים, כפרים ובניינים (רישוי בינוי חקלאי) (יהודה והשומרון), התשע"ב-2012 : http://www.law.idf.il/SIP_STORAGE/files/0/1210.pdf

2 בנובמבר 2013 פורסם כי בכוננת משרד השיכון לפרסם מכרזים לשם תכנון 20,000 יח"ד בהתנחלויות. <http://www.haaretz.co.il/news/politics/.premium-1.2163665>